చింపిరి దెయ్యంలా, అమావాస్య చీకటిలా ఉంది ఆ చింతచెట్టు. ఆ చెట్టు చాలాకాలంనుంచీ అక్కడే ఉంది. ఊరి మధ్యగా ఉన్న ఆ చింతచెట్టు తరతరాల మనుష్యులను చూసింది. విభిన్న మనస్తత్వాలుగల మనుష్యులనూ చూసింది. ఆ చెట్టు ఎన్నోసార్లు ఆకులు రాల్చింది, పూలు పూసింది, కాయలు కాసి ఊరి

కె. లలితాచలం

వారికి ఇచ్చింది. మాటలు రాని ఆ చెట్టులో మార్పులు ఊరివారికి అందంగా కనుపించాయి. ఆ చింతచెట్టులో ఎన్ని మార్పు లొచ్చినా, ఆ ఊరివారిలో ఏ మార్పూ రాలేదు. ఆ ఊరిలోకూడా ఏ మార్పూ రాలేదు.

ఆ చింతచెట్టు నీడే ఆ ఊరి రచ్చ బండగా మారింది. ఊళ్ళో జరిగే ప్రతి విషయం రచ్చబండ చేరాల్సిందే. ఆ రచ్చబండ ఆ ఊరికి న్యాయస్థానం. అది అన్యాయాన్ని న్యాయంగా మార్చి తీర్పుచెప్పే నేర్పు స్థానం. న్యాయాన్నీ, సత్యాన్నీ పచ్చిఅన్యాయంగా, అబద్ధంగా మార్చి, అక్రమంగా తీర్చి దిద్ది, అదే న్యాయమని కరాఖండిగా తీర్పు నిచ్చే మార్పు స్థానం. ఆ ఊరివారు ఇచ్చిందే తీర్పు. వారి నేర్పుకు తీర్పు లొంగి పోయింది.

చింతచెట్టు న్యాయాన్ని ఏనాడూ వినలేదు. కాని అన్యాయాల్ని మాత్రం చాలాసార్లు చెవులు బెరడు కట్టేటట్లు విన్నది. కాని తను చూచింది న్యాయ మైనా, అన్యాయమైనా, ఏమీచెయ్య లేకపోయింది. చింత చావకపోయినా పులుపు చచ్చినదానిలా నోరు మూసు కుంది. న్యాయం ఛస్తున్నా, తను చావ కుండా ఉండాలనుకుంది మనుష్యు లందరిలా. ఎప్పటికైనా తాను చచ్చినా న్యాయం బ్రతకా లనుకునేది పిచ్చిగా. ఏమిటో ఆ పిచ్చి కోరిక, పిచ్చి నమ్మకం, న్యాయం బ్రతుకుతుందని !

మనసులో కక్ష పేరుకుపోయింది, చింతచెట్టుకు. కాని అసమర్థులైన మను ష్యుల్లా ఏమీ చెయ్యలేక, శకుని మామ కౌరవులను ప్రేమించినట్లుగా, తన నీడన జూదగాళ్ళకు చోటిచ్చింది. అన్యాయవాదులకు చోటిచ్చింది. అందుకే ఆ చింతచెట్టంటే వాళ్ళందరికీ ఇష్టం. వాళ్ళందరూ కలసి ఆ చెట్టుచుట్టూ సిమెంటు చప్టా చేయించారు. దాని ముందర గాంధీబొమ్మకూడా పెడదా మనుకున్నారు. కాని ఎందుకో పెట్టలేదు. అల్లూరి సీతారామరాజు బొమ్మ పెట్టారు. ఎప్పుడైనా ఆ సీతారామరాజు బొమ్మకు 'ప్రాణం వచ్చి, మనిషిగా మారితే బాగుండు' ననుకునేది చింతచెట్టు అనుక్షణం దాన్నే చూస్తూ.

చాలా ఎత్తుగా పెరిగిన చింతచెట్టుకు ఎన్నెన్నో కనిపిస్తాయి. రచ్చబండ మీద కూర్చునేవారికి కనపడనివి కూడా కనిపిస్తాయి. రచ్చబండ దగ్గరకు చేరేవారి మనోభావాలూ స్పష్టంగా తెలుస్తాయి.

దూరంగా పచ్చని పంటపొలాలు. పొలాల్లో, ఒళ్ళు వంచి పనిచేసే ఆడ వాళ్ళు, వాళ్ళపైటలు తొలగి ఒళ్ళు కన బడుతుంది. రచ్చబండమీద కూర్చున్న వాళ్ళ లొట్టలు వినిపిస్తాయి. ఆ పొలాల ప్రక్కనే ఉంది చింతల చెరువు. పొద్దున్నే బిందెలు పట్టుకుని చెరువు గట్టంటపోయేకన్నెపిల్లలు, పిల్లలతల్లులు,

యువ

తల్లుల పిల్లలు కనిపిస్తారు. స్నాన మాడే తల్లుల ఒంటికి అతుక్కుపోయిన చీరల్లోనుంచి కొట్టొచ్చినట్లు కనబడే ఒళ్ళు, స్పష్టంగా కనబడుతుంది. రచ్చ బండమీదివారికి అదొక వింత. ఆ వింతలో గిలిగింత. గిలిగింతలో పుల కింత. ఆ కనుపించేది తల్లో చెల్లో తెలుసుకోకుండా, కామం నింపుకున్న కళ్ళతో, క్రైపెక్కిన వాళ్ళలాగా చూస్తారు. వెకిలి వేషా లేస్తారు. చొల్లు కారుస్తారు. బూతులు మాట్లాడుతూ, తమకు తామే ఆనందిస్తారు. వీలుచాలు చూసుకుని ఆ స్త్రీల శీలాన్ని నీళ్ళలో పాతేస్తారు. మరునాడు శవం తేలుతుంది. ఇలా ఎన్ని శవాలో ఎన్నెన్ని శవాలో చూసింది ఆ చెట్టు. చేతనైనన్ని వేడి నిట్టూర్పులు కూడా వదిలింది చింతిస్తూ. అందుకే అది చింత-చెట్టు.

ఆ చెరువుకు అల్లంతదూరంలో పాడు బడ్డ శివాలయం, దాని పక్కనే దయ్యాల మర్రి. పట్టపగలే రాత్రి ఆ శివాలయం దగ్గర. ఆలయం దగ్గరనుంచి ఎన్నెన్నో ఆర్తనాదాలు విన్నది చెట్టు. చింతపోయింది. కాని, చింత తీర్చలేక నిస్సహాయురాలిగా నిలచింది చింత చెట్టు ఆలయప్రాంగణం ఆర్తనాదాలకు నిలయం. శీలానికి బలిపీఠం. ఆ బలి పీఠంముందు, దళారిలా నిలచిన దెయ్యాలమర్రి విషాదం దాచుకుని వికటాట్టహాసం చేస్తుంది.

ఆ గుడికేసి ఎవ్వరూ పోరు. చచ్చిన దెయ్యాలంటే వాళ్ళకి చాలా భయం. పాపం ! చచ్చిన దెయ్యాల మంచితనం తెలుసుకోలేని అమాయకులు, పచ్చి నెత్తురు పీల్చే మనుషులనే పూజిస్తారు.

ఈ విషయాలన్నీ క్షుణ్ణంగా తెలిసినా, చింతచెట్టు చెప్పదు, చెప్పలేదు. చింతచెట్టుకు తమ విషయాలన్నీ తెలుసననుకున్నారో, లేక అదికూడా ఆడదే కదా అనుకున్నారో, దానిమీదకూడా కన్నేసారు, పగపట్టారు.

కాని, ఇప్పుడా చింతచెట్టును చూస్తేనే జనం ఉలికిపడతారు. వేడి నిట్టూర్పులు వదుల్తారు కొందరు. ఏమీ చెయ్యలేక కన్నీరు కారుస్తారు కొందరు. విరగబడి నవ్వుతారు మరికొందరు; అప్పుడే బలుస్తున్న బుర్రమీసాల మధ్యనుంచి పగలబడి నవ్వుతారు మరికొందరు. 'చూసార్కా ! నా తడాకా !' అన్నట్లుగా పోతుమీసాలు దువ్వుతారు. వాళ్ళ నవ్వులు చూసి, చింతచెట్టు తను కూడా నవ్వుతుంది విషాదంగా.

అదే చింత, అదే చెట్టు. అది ఇప్పుడు రచ్చబండ కాదు. న్యాయస్థానం అంతకంటే కాదు. చింతచెట్టు పేరు చెబితేనే కొందరికి మహాభయం, కొందరికి గర్వం. మీసాలు మెలేసేవారు కొందరు. మీసాల చాటున రోసాలు దాచేస్తారు మరి కొందరు.

నలుపు, కారునలుపు. చింతతోనే ఆ

చెట్టును చూస్తారు. నిట్టూరుస్తారు. కళ్ళ ముందు కదిలే భయంకర దృశ్యాన్ని, అప్పుడే జరుగుతున్నట్లుగా భావిస్తారు. పటపటా పళ్ళు కొరుకుతారు. తళతళ లాడేట్లు కత్తులు నూరా లనుకుంటారు. హత్యలమీద హత్యలు చెయ్యా లను కుంటారు.

కాని ఏమీచెయ్యలేక, అధికారం కాళ్ళ కింద న్యాయంలా, బండిచక్రాలకింద నల్లేరులా నలిగిపోతున్నారు. వారితలల్లో అన్నీ సందేహాలే. ఎలా ? ఎప్పుడు ? పగతీర్చుకునే మార్గమేది ?

ఆ సందేహాలు వారి గుండెల్లో హాలా హలంలాగా మంటలు రేపుతుంటే, ఆ మంటలన్నిటిని పరమశివుడిలా అధికారం నోరు తెరిచి మింగేస్తోంది.

అదే దృశ్యం. మళ్ళీ అదే దృశ్యం. పదేళ్ళనాటి దృశ్యం. పదేళ్ళ కిందట సంగడు పాతికేళ్ళవాడు. పగ తెలియని వాడు. అమాయకుడు. మూగవాడు. పెడితే తినడంతప్ప, అడగడం ఎరు గనివాడు. ఆంజనేయులవారు రాముల వారిని కాపలా కాసినట్లుగా, యజ మానిని కాపాడటమే తన ధర్మంగా అనుకున్నవాడు. ఆడవాళ్ళంతా సీతమ్మ తల్లులని మొక్కేవాడు సంగడు. సంగడికి వారసత్వపు ఆస్తి బోలె డుంది. అదే తరతరాలుగా తరగకుండా పెరుగుతూ వస్తున్న వెట్టిచాకిరీ. అదే, ఖజానాలో మూలుగుతున్న బంగారంగా తలచుకుని మురిసిపోతూ ఇంటెడుచాకిరీ చేసేస్తాడు. యజమానిభార్య పెట్టే పాసిపోయిన పట్టెడు కూడే పంచభక్ష్య పరమాన్న మనుకుని తృప్తిగా తినడం నేర్చుకున్నవాడు సంగడు. కుక్క కాపలా కాయడం సంగడికి తెలుసు. యజమాని చెంచయ్య నాయుడికి కాళ్ళు పడతాడు సంగడు. 'చాల'న్నట్లు గుర్తుగా చెంచయ్య ఒక తాపు తంతాడు కాళ్ళతో. సంగడు నవ్వుతూ వెళ్ళి పోతాడు. ఎవరైనా 'సంగడు విశ్వాస పాత్రుడు' అంటే, తను కూడా అందామనుకుంటాడు చెంచయ్య. కాని అనడు.

ఒక రోజున — ఊరు లేవలేదు. సూర్యుడు రాలేదు. చీకటి పోలేదు. సంగడ్ని ఇద్దరు చింతలేని మొద్దులు ఈడ్చుకొచ్చారు. నడివీధిలో కింద పడే శారు. కాళ్ళతో తన్నారు, కొట్టారు, తిట్టారు. కామందుల కుక్కలు మొర గాలి కామోసని మొరిగాయి. ఊరూ వాడా లేచింది. కళ్లు నులుముకుని చూసింది. మంచుతో కప్పడిపోయి, అవతల ఏం జరుగుతోందో కనుపించటం లేదు.

పొద్దెక్కింది. జనం మూగారు. కళ్లప్పగించి చూశారు. పెదవి విప్పలేక పోయారు. 'ఏమిటి ?' అని అడగలేక పోయారు. కాని కళ్లు, దానిని స్పష్టంగా

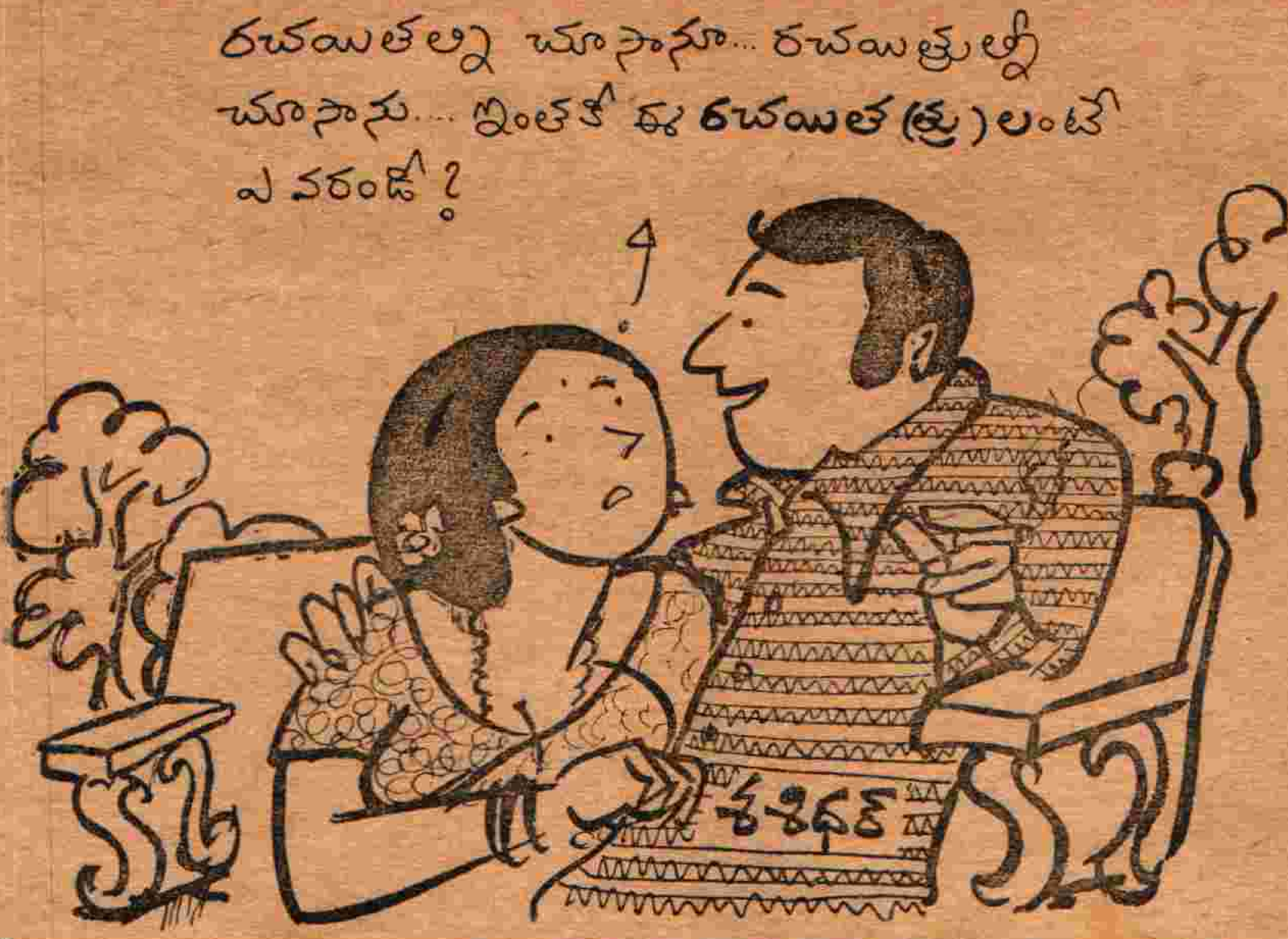

చూసాయి. చింతచెట్టు మొదలుకు సంగడి చేతులూ కాళ్ళూ విరిచి కట్టబడి ఉన్నాయి.

నోరులేని సంగడు ఏమేమో చెప్పుకోవాలని తాపత్రయపడుతున్నాడు. చేతులుకట్టి ఉండకపోతే, సంజ్ఞలతో ఏదైనా చెప్పగలిగి ఉండేవాడేమో! కాని, వాడి నోరు భగవంతుడు కట్టేశాడు. తరతరాల వారసత్వం మూగది కదా; వీడికిమాత్రం నోరెందుకని కాబోలు, ఆ దేవుడు, సంగడిని మూగవాడ్ని చేశాడు.

దేముడు కనికరించి ఒక్క నోరు కడితే, చెంచయ్యనాయుడు, కాళ్ళూ, చేతులూ గూడా కట్టేశాడు

"వాడిని నిలువునా కాల్చండిరా! సజీవదహనంచెయ్యండి." ఆజ్ఞాపించాడు చెంచయ్యనాయుడు గుడ్లెర్రచేస్తూ. ఆ పని క్షణాల్లో జరిగిపోయింది సంగడి జ్ఞాతుల చేతుల్లో. సంగడు బూడిదై పోయాడు. భగభగ మంటలు లేస్తూ, తను దహించుకుపోతున్నా చింతచెట్టు ఏమీ చెయ్యలేకపోయింది. నోరులేని సంగడు, మాటలురాని చింతచెట్టు కలిసే కాలారు. సంగడి తల్లీ, చెల్లీ, తమ్ముడూ దూరంగా నిలబడి మూగగా మొత్తుకోవడం తప్ప ఏమీ చెయ్యలేక పోయారు.

"సంగడికి అలాగే జరగాలి" అన్నారు, సాటి పెద్దల మనుకునేవారు. "అలాటివాడికి, ఇలా చెయ్యడమే న్యాయం" అన్నారు, ఆ న్యాయ నిర్ణయం సబబే అన్నట్లుగా. చెంచయ్యనాయుడి మీసాలు మరింత ఉబ్బాయి.

"చెంచయ్య కూతురు ఉరేసుకు చచ్చిపోయింది. దానికి సంగడే కారణంట. సంగడు చచ్చికూడా చెంచయ్యను సాధించా డన్నారు. అసలు రహస్యం ... సంగడు, అమాయకు రాలైన చెంచయ్య వెధవ కూతుర్ని చెరిచాడుట. వాళ్ళిద్దరూ అర్ధరాత్రప్పుడు మామిడి తోపులోనుంచి రావడం చెంచయ్య కళ్ళారా చూశాడుట.

శివాలయం దగ్గరనుంచి, ఒక ఆడ కూతురు శీలం అపహరింప చూసిన వాడికి, "అదే శిక్ష" అన్నారు. "పాపం! అయినింటి ఆడబడుచు అవమానం భరించలేక ఉరేసుకు చచ్చింది" అన్నారే కానీ, అర్ధ రాత్రప్పుడు శివాలయందగ్గర చెంచయ్య కేం పని అని అడిగిన వారొక్కరూ లేరు. ఇది గుసగుసలతో ప్రారంభమై ఊరిన పద్దవార్త. ఇది పాత కథగా మారిపోయింది. బహుశః ఆ కథ అందరూ మరిచిపోయికూడా ఉంటారు.

కాని, ఆ చెట్టు మరచిపోలేక పోతోంది. ఎత్తున నిలబడి నిజాన్ని కళ్ళారా చూసిన ఆ చెట్టు, సంగడికి జరిగిన అన్యాయాన్ని ఏటా తలుచు కుంటుంది. సంగడితోపాటు తనూ కాలి పోయినా, సంగడికి జరిగిన అన్యా యాన్నీ, ఊళ్లో జరిగే అక్రమాల్నీ ఎదిరించేవాళ్ళు పుట్టకపోతారా! అని ఏటికొకసారి చిగురిస్తూనే ఉంది, చావని ఆశతో. కళ్ళు కాయలు కాచేలా కాస్తూనే ఉంది. ఆశ నిరాశై ఆకులు రాలుస్తూనే ఉంది. కనుచూపుమేరలో తన ఆశ చిగురించే అవకాశం లేదేమో నన్న చింతతో మోడుబారిపోయింది.

కాని, తాను చూచిన నిజం ఆరని నిప్పుకణంలా ఆ చెట్టు గుండెల్లో నిత్యం రగులుకుంటూనే ఉంది.

ఊరు మాటుమణిగాక, కటిక చీకట్లో, తనలో తనే మననం చేసుకుం టుంది ఆ చెట్టు. సంగడు ఆ రోజు రాత్రి ... కర్రతో అలికిడి చేస్తూ దెయ్యాలమర్రివైపు నడుస్తున్నాడు. తెల్లచీరకట్టుకుని కొంగు నిండా కప్పు కుని, చెంచయ్యనాయుడి వెధవ కూతురు సంగడి వెనక నడుస్తోంది. దెయ్యాలమర్రి దగ్గర మునసబు తమ్ము డిని కలుసుకుంది. "నాకు నెల తప్పింది. ఊరు వదిలి ఎక్కడికైనా పోయి పెళ్ళిచేసుకుందాం" అని బ్రతిమి లాడింది. ఇటువంటి దీనాలాపాలు ఎంతమందో చేశారు. విన్నాడు మున సబు తమ్ముడు. వాళ్ళ కిచ్చిన సమా ధానమే నాయుడి వెధవ కూతురికీ ఇచ్చాడు.

"నెల తప్పినదాన్నల్లా పెళ్ళిచేసు కుంటే, నా పెళ్ళాలతో ఊరే నిండి పోతుంది. నా నెలవే తప్పిపోతుంది" అని పెద్దగా విషపునవ్వు నవ్వాడు.

ఆమె గుండె దద్దరిల్లేటట్టు, బద్ద లయ్యేటట్టు.

చెంచయ్యా చాటునుంచి అంతా విన్నాడు. తను కాక ఇంకెవరన్నా తన కూతుర్ని చూశారేమో అన్న భయం కంటె, సంగడే ఊరంతా చెప్పేస్తాడని అనుమానం చెంచయ్యని పీడించింది. ఆమె వెనకాల వచ్చిన సంగడిమీదకు ఆ నేరం నెట్టేస్తే సరిపోతుందను కున్నాడు. మనసులో నిజం దహించి వేస్తున్నా, అవమానం ఆవేశంగా మారి చెంచయ్యకు ఒళ్ళు తెలియనివ్వలేదు.

మునసబు తమ్ముడిని ఏమీ చెయ్యా లేక, నోరులేని సంగడిమీద తన ప్రతాపం చూపించాడు చెంచయ్యా. వాడి చావుకు కారకుడయ్యాడు. బెబ్బులికి కుందేలు లోకువ.

ఈ నిప్పులాంటి నిజం ఆ చింత చెట్టు ఒక్కదానికే తెలుసు. తెలిసింది నలుగురికీ చెప్పాలంటే సంగడిలా తనకూ నోరులేదు. అందుకే, సంగడికి జరిగిన అన్యాయం మరచిపోలేక తన వేపు చూసే ప్రతివారికీ, సంగడ్ని జ్ఞాపకం చేస్తూ ఉంది. పగ తీర్చుకో మంటోంది.

కాని చేవవుండీ చచ్చినవారు ఆ ఊరివాళ్ళు. తను చచ్చిపోతున్నా చేవ చావనిది ఆ చింతచెట్టు ఒక్కటే. అందుకే ఆ చెట్టువంక చూడటానికే భయపడుతున్నారు కొందరు.

మళ్ళీ ఇన్నాళ్ళకు... అదే దృశ్యం- పది సంవత్సరాల తరువాత, మళ్ళీ అదే దృశ్యం, అదే చోటు. అదే చింత. చింతచెట్టుతోపాటు అందరూ వింతగా చూశారు. అందరి కళ్ళూ చూస్తున్నాయి-

కాని ఈనాడు ఆ సంగడు కాదు, మరో సింగడు కాదు, వాడి పాలివాళ్ళూ కాదు, వాడి కులపువాళ్ళూ కాదు, కుందేలు పులిని పట్టేసింది.

సంగడి స్థానంలో చెంచయ్యా కొడుకు గురప్పనాయు డున్నాడు. అదే చెట్టుకు కాళ్లూ, చేతులూ విరిచి తాడేసి కట్టారు, కొట్టారు.

చెంచయ్యా పరుగు పరుగున వచ్చాడు, గురప్పని విడవమన్నాడు, పోలీసుల్ని పిలిపిస్తా నన్నాడు. పంచా యతీ పెడతా నన్నాడు, అసలేం జరిగిందో గురప్పని చెప్పనీయ మన్నాడు.

చెంచయ్యానాయుడు మాటలు వింటుంటే జనంలో మంటలు రేగాయి. ఎదురు తిరిగిన కుందేలుకు కొండంత బలం వచ్చింది. "సంగడికి లేని న్యాయం గురప్ప కెందు కుండాలి" అన్నారు ధైర్యం కూడకట్టుకుంటూ.

కడుపులో మంటలు రేగుతున్నాయి. సంగడి తమ్ముడు శ్రీశైలం బెబ్బులిలా అరిచాడు ..

"నా అన్న తప్పు చేసినప్పుడు

రాని పోలీసులు ఇప్పు డెందుకు రావాలి ? నా అన్నకు పంచాయితీ పెట్టించలేదు. నువ్వే తీర్పు యిచ్చావే ఆ తప్పుకు శిక్ష సజీవదహనమే, అన్నావ్. నీకో న్యాయం, నాకో న్యాయం ఉండటానికి వీల్లేదు. నా అన్న నోరులేనివాడు సంజ్ఞలతో నిజం చెప్పుకోవాలని తాపత్రయపడ్డాడు. వాడికి ఆ అవకాశం ఇస్తే, నిజం ఎక్కడ చెప్పేస్తాడో అని భయ పడ్డావ్. కాల్చేయమని ఉత్తర్వు జారీ చేశావ్. ప్రతి మనిషికీ న్యాయం, ధర్మం ఒక్కటే ఉండాలి. ఒక తప్పుకు తీర్పు ఒక్కటే ఉండాలి."

"గురప్పని కాల్చి చంపాల్సిందే," అక్కడ మూగినవారంతా శ్రీశైలంతో ఏకీభవిస్తూ ఏకకంఠంతో అరిచారు ఆవేశంతో.

'అల్లూరి సీతారామరాజు బొమ్మకు ప్రాణం వచ్చింది' అనుకుంది చింత చెట్టు.

"వింటున్నావా చెంచయ్యనాయుడూ! నువు సంగడ్ని కాల్చి చంపినప్పుడు ఈ జనానికి కళ్ళు తప్ప నోరులేదు. ఈనాడు నోరొచ్చింది. అంటే న్యాయం మూగది కాదు. దానికి కళ్ళు చెవులతోపాటు నోరు కూడా వచ్చింది. ఇక నువ్వు, నీ తరం మూగపోవాల్సిందే.

"సాటి మనుషులని మనుషులుగా నువ్వెప్పుడూ చూడలేదు. నీ రోజులు జారి ముక్కలైపోయాయి.

"ఆనాడు మా అన్న ముఖాన అందరి చేతా ఉమ్మేయించావు. ఇప్పుడు నీ కొడుకు ముఖాన మా అందరితోపాటు నువ్వూ ఉమ్మెయ్యి. నీ కొడుకును నిలువునా కాలుస్తాం, చూడు, ఆ రోజు, ఒక తల్లి కడుపుశోకంతో విలపిస్తుంటే, నువ్వు పగలబడి నవ్వావ్. ఈ రోజు, మేం నవ్వుతాం. విను. చూడు. ఏడు.

"ఊఁ, కాల్చండిరా !" ఆవేశంతో అరిచాడు శ్రీశైలం. ఒకనాడు న్యాయాన్ని రెక్కలు విరిచి తనకు కట్టి సజీవదహనం చేసినప్పుడు విలవిల లాడింది ఆ చెట్టు. కాని, ఈనాడు అన్యాయాన్ని తనకు విరిచి కట్టి దహనం చేస్తుంటే, తృప్తిగా తనలో తానే నవ్వుకుంది

ఇంతలో శ్రీశైలం చెల్లెలు పరుగెత్తు కొచ్చింది.

"ఆగండి ! ఆగన్నయ్యా, ఆగు. తరం మారిందన్నావు. మనం మారా లన్నావ్, మారామన్నావ్. ఇప్పుడు మనం చదువుకున్నవాళ్ళం. గురప్ప నాయుడ్ని చంపితే ఏమొస్తుంది ? పది మందిలో పగ రేగుతుంది. ఆ పగ పాములా పిల్లల్నెడుతుంది.

"శీలం ఏ ఆడదానికైనా అతిపవిత్ర మైనది. మారిన తరంలో రేగుతున్న మంటలు ఏమైనా చేయగలవని, చేస్తా

యని ఇప్పుడు చెంచయ్యానాయుడుకి బాగా తెలుసు.

తన కూతురు శీలాన్ని దోచాడన్న నేరారోపణతో సంగడిని సజీవదహనం చేయించాడు చెంచయ్యానాయుడు. మరి, ఆ సంగడి చెల్లెలు శీలాన్ని దోచిన తన కొడుకును ఏం చెయ్యాలో ఆయన్నే చెప్పనీయండి.

"మనుషులు మారినా న్యాయం, ధర్మం, చట్టం మారడానికి వీల్లేదు," అంది ఆమె.

ఆ మాట అందరికీ నచ్చినట్లుంది. అయినా చూద్దాం అని గురప్పని ఒదిలేశాడు శ్రీశైలం.

చెంచయ్య కళ్ళు బైర్లుకమ్మాయి. కళ్ళు నులుముకున్నాడు. కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. కళ్లు తుడుచుకుని శ్రీశైలాన్నీ, చెల్లెల్నీ, గురప్పనీ, మాడిపోయి మసి బొగ్గులా ఉన్న చింతచెట్టునీ మార్చి మార్చి చూశాడు. గతంలో ఎన్నో విషయాలు కళ్ళముందు కదలాడినట్లయినై. కొన్ని క్షణాలసేపు చైతన్యరహితుడై కొయ్యబారినట్లు ఉండిపోయాడు చెంచయ్య.

గురప్ప చేతుల్లో శ్రీశైలం చెల్లెలు చెయ్యిపెట్టాడు చెంచయ్యానాయుడు.

"నేను ఓడిపోయాను. మీరే గెల్చారు. నా తరం గతించింది" అన్నట్లుగా తలెత్తి నలుగురివంకా చూడలేక తల దించుకున్నాడు చెంచయ్యానాయుడు.

ఇన్నాళ్ళకు తన నీడన ఒక న్యాయం జరిగినందుకు తృప్తిగా కన్నుమూసిందా చెట్టు చింతలేకుండా.